

Ons pedagogisch handelen peutergroep Op Weg

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Tijdens tafel- en kringmomenten wordt er met kinderen gesproken over van alles en nog wat. Kinderen vertellen dan enthousiast over dingen die ze meegemaakt hebben. Kinderen nemen deel aan het gesprek. Een ouder vertelt bijvoorbeeld 's morgens dat ze naar de dierentuin zijn geweest. Als we het over dieren hebben wordt aan het betreffende kind gevraagd welke dieren hij allemaal heeft gezien in de dierentuin.
- Als we bij de peutergroep de ochtend starten, noemen we de namen van alle kinderen. We hebben een speciale manier om dit te doen: kinderen mogen na het noemen van hun naam bijvoorbeeld stampen, knipogen of zwaaien. Dit is elke keer elke keer wat anders en vinden de kinderen erg leuk.
- Tijdens het verschoonmoment houden we onze aandacht bij het kind. Sommige kinderen genieten van een keertje kietelen of vinden het leuk om te kijken naar de spiegeltjes boven hun hoofd. Ondertussen kunnen ze spelen met (één van) de knuffeldiertjes. Wij benoemen bijvoorbeeld de dieren om op deze manier tot een gesprekje te komen. Van deze één op één aandacht zie je de kinderen aandachtig naar je kijken en genieten.
- Bij kinderen die het lastig vinden om afscheid te nemen; nemen we ze duidelijk over van de ouder, gaan we samen zwaaien en kijken we of ze dan willen gaan spelen. Soms willen ze nog even bij ons blijven, dan kan dat.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spel materiaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als we merken dat kinderen behoefte hebben aan beweging, gaan we naar buiten en rennen ze een paar rondjes om vervolgens buiten te spelen.
- Als een kind zich lijkt te vervelen zoeken we samen een geschikt speelgoed die het kind uitdaagt om actief bezig te zijn.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We proberen kinderen al vroeg om wat ze zelfstandig kunnen zelf te laten doen. Hierdoor krijgen ze een positief gevoel over zichzelf. Zoals bijvoorbeeld zelf de jas aandoen, handen wassen, kleren aandoen etc. bij het naar de wc gaan.
- Kinderen die net op de peutergroep zijn, of die heel beweeglijk zijn vinden het moeilijk om in de kring te blijven zitten. Wij leggen dan uit dat dit bij dit kind hoort en waarom hij het nog moet leren.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Regelmatig lopen we met een groepje kinderen naar de eendjes om oud brood te voeren, de speeltuin en de supermarkt om een boodschap te doen.
- Als het herfst is trekken we er op uit om bladeren, eikels en takjes te verzamelen. Alles wordt uitgelegd, bekeken en meegenomen.
- We mogen gebruik maken van de gymzaal van school. We maken dan een leuk parcours, waar kinderen kunnen rennen, klimmen en klauteren. Vooral bij slecht weer maken we hier graag gebruik van.
- Een aantal keren per jaar gaat de peutergroep met de kinderen op pad: zoals naar de boerderij om jonge dieren te zien, naar de kerststal in de kerk en we gaan in de herfst naar het bos om de mooi gekleurde blaadjes te bekijken en eikels en kastanjes te rapen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We werken met pictogrammen. Hierop staan afbeeldingen van de verschillende onderdelen van de ochtend/dag, zoals vrij spel, knutselen, kring en buitenspelen. Hierdoor zien de kinderen wat we doen: wat er nog gaat komen en wat we al gedaan hebben. Dat biedt houvast.
- Voor het opruimen bij de peutergroep, bij de kring en bij het fruit eten, starten we met verschillende liedjes. Hierdoor is de overgang van het een naar het ander voor kinderen duidelijk en weten ze wat er gaan komen. Deze voorspelbaarheid vinden kinderen prettig.
- We zorgen ervoor dat er altijd een vaste pedagogisch medewerkers aanwezig is op de groep. Als dit door ziekte bijvoorbeeld niet haalbaar is dan zal er altijd een vaste invalskracht staan waar de kinderen mee vertrouwd zijn.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Positief gedrag dat we tussen kinderen zien, benoemen we altijd. Bijvoorbeeld: “Wat fijn dat jij Anne hebt geholpen”, “Wat fijn dat jullie dat samen optillen; wat zijn jullie sterk samen” enzovoorts.
- Tijdens het vrije spel bij de peutergroep mogen kinderen zelf kiezen met wie ze willen spelen. Al op deze jonge leeftijd ontstaan echte vriendschappen. Wij stimuleren dit zodat kinderen echt met eigen vriendje kunnen spelen.
- Als kinderen aan het kleien zijn en een kind wil een vormpje van een ander, stimuleren we ze om dit zelf te vragen.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren kinderen om 'nee' of 'stop hou op' te zeggen als een ander kind moet stoppen met iets wat ze niet willen. Zo leren de kinderen om zelfstandig en met zekerheid problemen op te lossen.
- Als kinderen een conflict met elkaar hebben gehad zorgen we altijd dat het weer 'goed' gemaakt wordt.
- Het gebeurt wel eens dat kinderen elkaar pijn doen, slaan of iets dergelijks. We leggen dan altijd uit dat dit niet mag en leggen vooral ook uit hoe het andere kind zich voelt door het gedrag (doet pijn, verdrietig als iets afgepakt wordt).
- We leren dat ze voorzichtig en met respect om moeten gaan met de spullen uit de natuur. Geen blaadjes, takjes of bloempjes plukken. Als er binnen een spin of een vlieg zit, brengen we deze naar buiten of zeggen dat het vriendjes zijn die even bij ons komen binnenkijken.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Als er tussentijds bijzondere dingen omtrent het kind zijn, worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om dit te bespreken. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. Naar aanleiding hiervan wordt gekeken of er behoefte is aan vervolgstappen in overleg met ouders.
- Tijdens de nationale voorleesdagen vragen we via een inschrijfformulier welke ouders het leuk vinden om een boek voor te lezen op de groep.
- Als een kind 4 wordt en naar de basisschool gaat dan hebben we een warm overdrachtsgesprek met een pedagogisch medewerkers, de ouders en de nieuwe leerkracht van school.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Er mag niet gerend worden op de groepen. Dit om botsen, vallen en stoten te verminderen.
 - In de tuin mag er niet op het hek geklommen worden.
 - Een kind staat boven aan de glijbaan en kijkt een beetje angstig. We geven een paar kleine aanwijzingen hoe ze eraf moet glijden en gaan er naast staan zodat het kind zich veilig voelt. Zo ontdekt het kind hoe ze iets moeilijks en spannends zelf kan doen.
 - We werken met twee medewerkers op de groep. Onze ruimte is open en de groep is zichtbaar vanuit de hal en het kinderdagverblijf. In het geval van een calamiteit kunnen wij altijd een beroep doen op de collega's van het kinderdagverblijf. Op donderdag kan het voorkomen dat een collega de ochtend alleen op de groep aanwezig is. In het geval van een calamiteit kunnen wij een beroep doen op onze collega's van KDV Op Weg, die altijd op dezelfde tijd ook aanwezig zijn.
 - Achterwacht: Medewerkers van de basisschool en collega's van de bso zijn achterwacht. In situaties dat er slechts één beroepskracht bij het kinderdagverblijf wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig. In tweede instantie is een collega van het kinderdagverblijf of peutergroep achterwacht. Is deze niet aanwezig dan fungeert kinderdagverblijf Ollikido en/of bso Villa Hoog en Laag in Beek als achterwacht.
 - Vierogenprincipe: Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt dus in dat we er voor moeten zorgen dat pedagogisch medewerkers op een groep altijd gezien of gehoord moeten kunnen worden. Algemene uitgangspunten hierbij zijn:
 - Open aanspreekcultuur
 - Aanwezigheid van babyfoons in de slaapkamer
 - Inzetten van stagiaires en vrijwilligers
 - Transparantie door middel van ramen en/of het regelmatig openzetten van de deuren van de groepsruimte
 - Werken volgens de 'Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld'.De groepsruimtes zijn altijd te zien door middel van halfhoge ramen vanuit de gang van de school en de peutergroep en het kinderdagverblijf kunnen elkaar door de deur zien. Vanwege de kleinschaligheid kom je elkaar gedurende de hele dag tegen.
- Aanwezigheid:
- Kinderdagverblijf op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 7.30 tot 18.00 uur
 - Peutergroep op maandag, dinsdag en vrijdag van 8.45 tot 11.45 uur

- Voorschoolse opvang op maandag, dinsdag en donderdag van 7.30 tot 8.45 uur
- Naschoolse opvang op maandag, dinsdag en donderdag van 15.15 tot 18.00 uur en in vakanties op dezelfde dagen van 7.30 tot 18.00 uur.
- Tijdens schooldagen zijn er altijd medewerkers van de basisschool aanwezig. Zij zorgen er ook voor dat de kans dat er een volwassene meekijkt of meeluistert vergroot wordt. Daarbij zijn zij ook bij calamiteiten te bereiken. De clustermanager heeft dit met de directie besproken.

Op vrijdag kan het voorkomen dat een pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf in de middag alleen werkt. Met de directeur van de school is de afspraak gemaakt dat een medewerker van school op een willekeurig tijdstip in de middag komt kijken bij het kinderdagverblijf. Deze afspraken zijn schriftelijk vastgelegd. Tijdens de schoolvakanties kan het op vrijdag voorkomen dat er de hele dag één pedagogisch medewerker (van het kinderdagverblijf) aanwezig is. Als dat het geval is, komt er iemand op een willekeurig tijdstip langs. Dat is per vakantieperiode verschillend. Dit is zo afgesproken in overleg met de oudercommissie en de ouders waarvan hun kind die dag komt.

Tijdens de pauzes kan het voorkomen dat er een medewerker alleen staat ergens tussen 13.00 en 15.00 uur. Mocht dit voorkomen dan weet je nooit precies wanneer de collega weer terugkomt, dat is iedere keer anders. Daarbij lopen er ook mensen van school rond, dus de kans dat iemand meekijkt en/of -luistert is groot.

Als de peutergroep of de bso er is, zijn er altijd collega's van het kinderdagverblijf aanwezig. Op woensdag is het volledige kindercentrum gesloten.

De uitwerking van het volledige vierogenprincipe en de maatregelen die we nemen worden besproken met de oudercommissie.